

arkivXet

information från arkiv gävleborg

årgång 21 nr 1/2014

Sommar-FEST

å FESTPLATSEN vid
handl. AUG. ERIKSSONS

söndagen den 18 juni 1950 kl. 14.30

Chokladhjul
Korttavla
Pilkastning
Skjutning
Kaffeservering
Godsaker
Läskedrycker

PROGRAM

★ **Hurtiga Gänget**

Cabaré av Templet Fridhems amatörer

Inträde 1 kr., barn 25 öre **OBS.!**
DRAGNING på LOTTERIET

Hjärtligt välkommen

Templet 457 Fridhem

© 1950 S. & A. Ahnström

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013

Tack Barbro!

Allt viktigt har gått som planerat under 2013. Arkiven har strömmat in och hanterats på sedvanligt professionellt sätt. Antalet medlemmar har fortsatt att öka från en redan tidigare hög nivå. Ekonomin är i god kontroll. Om detta och mycket mer därtill kan Ni läsa i verksamhetsberättelsen.

Det är ett par saker som sticker ut under det år som gått. Den ena är att vi har kunnat göra en länge önskad, kraftfull, satsning på arkivpedagogiken. Det har möjliggjorts genom höjda anslag från landstinget. Det får ses som ett positivt resultat av kulturplannearbetet under föregående år. Vi var redan tidigare duktiga på det pedagogiska området. Nu har vi fått möjlighet att gå vidare. Det har börjat bra. Ett stort antal skolor och elever har fått information om Arkiv Gävleborg och dess möjligheter.

Det andra är naturligtvis att Barbro Eriksson under 2013 gjort sitt sista år som chef och ledare för Arkiv Gäv-

leborg. Hon började för 38 år sedan med, som man säger, två tomma händer. Inga arkiv, inga pengar, inga lokaler, ingen personal. Kort sagt ingenting utom en gedigen utbildning och ett antal idéer.

Hon har under 38 år, sten för sten eller bit för bit, byggt upp Sveriges bästa arkiv i sitt slag. Naturligtvis med hjälp av många andra. Men ändå. Arkiv Gävleborg är väldigt mycket Barbro. Det är en livsgärning som är värd all möjlig uppmärksamhet och allt tänkbart beröm. Barbro kan med stolthet lämna arkivet vidare. Det kommer att gå bra därför att hela verksamheten vilar på en mycket solid grund.

För mig, och för hela styrelsen, återstår bara att ge Barbro ett stort och varmt tack för ett långt, professionellt och framgångsrikt arbete, som gjort Arkiv Gävleborg till vad det idag är – Sveriges bästa arkiv!

Sture Sandberg, ordförande

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Arkivets styrelse

Arbetsutskott

Ordförande Sture Sandberg, Arbetarbladet
intressenter AB

Vice ordförande Göran Severin,

Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund

Barbro Sollbe, Folkpartiet liberalerna Gävleborg

Den ekonomiska hanteringen sköts av tjänstemännen i samråd med ordföranden

Övriga ordinarie

Börje Edoff, IOGT-NTO Gävleborg

Monica Jacobsson, Socialdemokraterna Gävleborg

Bruno Ahlqvist, Mellansvenska handelskammaren/Näringslivet

Hans Wahlbom, TCO Gävleborg

Anitha Jabin, Moderaterna Gävleborg

Lars Andersson (s), Landstinget Gävleborg

Ersättare

Jonas Kågström, Högskolan i Gävle

Peter Ström, Föreningsparbanken lokalkontor Gävle

Ann-Helen Persson, Centern Gävleborg

Ann-Gerd Bergdahl, Gästriklands idrottsförbund/
SISU

Britt-Marie Rosenqvist, Miljöpartiet de gröna
Gävleborg

Maj-Britt Norlander (s), Landstinget Gävleborg

Revisorer

Erik Thollin, Hemvärnet Gävle, sammankallande

Pär Månsson, PwC

Rosalie Carlén, Landstinget Gävleborg

Ersättare

Hans Lofors, Gefle IF

Annika Wedin, PwC

Rose Eriksson, Landstinget Gävleborg

Valberedning

Sten Öberg, Gävle, sammankallande

Peter Bergström, Gävle

Christina Wall, Bollnäs

Bild framsidan: En av de affischer som fotograferades under 2013 av Per-Erik Jäderberg. NTO templet 457 Fridhem hälsar hjärtligt välkommen till sommarfest 1950.

Verksamhetsberättelse

Möten

Årsmöte hölls i Torsåkers bygdegård den 24 april. Drygt 40 personer deltog varav 22 ombud. Under rubriken *Dansarberget – svensk stålindustris vagga* föreläste Lars Holmgren, föreningen Kråknäsjärnet.

Styrelsen har sammanträtt vid fyra tillfällen: 12 februari, 27 maj, 1 oktober och 28 november.

Medlemmar

Under året har arkivet fått 23 nya medlemmar, medan 16 medlemskap har avslutats och vid årets slut uppgick medlemsantalet till 614.

Nya medlemmar

IF Metall avd 7 Södra Norrland
Gävle varvs historiska förening
Hofors korpens motionsförening
Reumatikerföreningen Bollnäs-Ovanåker
Gävle Brynäs Tre Ankare Rotaryklubb
Svenska durspelsföreningen
Hamrångefjärdens idrottsklubb
Centerpartiets kommunkrets i Söderhamn
MHF Region XYZ
Fackförbundet ST inom arbetsförmedlingen södra Norrland
DINA försäkringar sydöstra Norrland
Hörselskadades förening Hudiksvall-Nordanstig
Folkpartiet liberalerna kommunförening i Hudiksvall
Föreningen DHR i Gävle
BRF Ockelbohus nr 1
Sune Backan i Eslöv
Söderhamns handikapp idrottsklubb
Svenska brukshundklubbens Gävleborgsdistrikt
Söderhamns kvinnliga företagareförening
Föreningen skrivare i Hälsingland
LO-facken i Södra Hälsingland
Gästriklands ishockeyförbund
Torsåkers bygdegårdsförening

Avslutade medlemskap

IF Metall avd 8 Nedre Dalälven
IF Metall Hälsingland
MHF Gävleborgs verksamhetsråd
Hudiksvalls MHF-avd
Läraryrskommitténs avd Ovanåker X6
Valbo missionsförsamling
EFS missionsförening, Färila
EFS missionsförening, Hudiksvall
DINA försäkringar Gestrikebygden Ömsesidigt

Helsingeförsäkringar

DINA försäkringar sydöstra Hälsingland
IOGT-NTO lfr 1669 Arbrå framtid
IOGT-NTO lfr 108 Brännås, Hudiksvall
Börje Otto Persson, Danderyd
PRO Andersberg
Forsbacka husmodersförening aktiva kvinnor

Medlemskap och representation

Arkivet är medlem i Folkrörelsernas Arkivförbund, Svenska Arkivsamfundet, Svensk idrottshistorisk förening, Näringslivsarkivens förening, Gästriklands kulturhistoriska förening, Svenska Industriminnesföreningen och Föreningen Bergslagsarkiv. Barbro Eriksson är medlem i Föreningen Sveriges länsarkivarier.

Personal

Ordinarie anställningar

Stig Agnholm, arkivassistent 80%,
2003-01-15 –
Jörgen Björk, arkivarie 100%
2009-02-19 –
Lisa Engström, arkivarie/pedagog 80%,
2001-04-01 –
Barbro Eriksson, arkivchef 100%,
1976-06-16 –
Agnetha Nellfors, assistent 100%
1981-04-01 –
Katarina Nordin, arkivarie 100%,
2004-02-01 –
Camilla Larsson, arkivpedagog, 75%,
2013-08-16 – 12-31
Arbetet styrs sedan 1994 av verksamhetsmål med individuella måldokument. Utvecklings- och uppföljningsamtal har hållits med samtliga i personalgruppen.

Ekonomi

Arkivet finansieras till stor del av medel från Landstinget Gävleborg. Årets anslag uppgick till 2 976 000 kr, vilket är en ökning om 500 000 kr och inkluderar även de statliga medel som tidigare förmedlats via Riksarkivet. Beloppet möjliggör en större satsning på den arkivpedagogiska verksamheten. Det sammanlagda anslaget från landsting och stat uppgår således till 56 % av årsomsättningen. Staten svarar även för tre lönebidragstjänster om totalt 2,8 årsverken. Detta statliga bidrag utgör sammanlagt 11 % av kostnaderna. Det ekonomiska stödet från länets kommuner är av yttersta betydelse och bidragen utgör 10 % av ekonomin. Gävle kommuns bidrag

Under hösten 2013 erbjöds arkivets medlemmar i samtliga kommuner leveranshämtning. I september månad besökte Katarina Nordin Järvsö IF för att ta emot deras arkivhandlingar. Foto: Lisa Engström

utgör endast 6 % av omsättning och har i stort sett stått still sedan 1995.

Ianspråkstagna reservationer utgör 14 % av omslutningen. Resterande 9 % innefattar medlemsavgifter, räntor och övriga bidrag.

Styrelsen har under året beslutat att teckna avtal om avgångspension med arkivchefen. Beloppet har avräknats mot uppbokad trygghetsfond.

Den insats som arkivets medlemsorganisationer står för, i form av medlems- och hyllmeteravgifter samt gåvor, är av stor vikt för föreningens ställning och en grundpelare i verksamheten. Med glädje kan vi konstatera att föreningslivet i Gävleborgs län visar stort intresse för och tar aktivt ansvar i bevarandefrågorna. Näringslivets del av medlemsavgifterna uppgår till 14 %.

Årets bokslut uppvisar ett överskott om 40 638,02 kr. I bokslutsarbetet har PwC engagerats. För detaljer i ekonomin hänvisas till den ekonomiska redovisningen i verksamhetsberättelsen.

Leveranser

Under 2013 har 115 leveranser omfattande 72 hyllmeter inkommit till arkivet.

Av årets leveranser kommer 42 % från organisationer hemmahörande i Gästrikland, 38 % från Hälsingland, 17 % är av distriktskaraktär och 3 % från riksorganisationer. Bland leveranserna kan nämnas Sörby handels-trädgård AB med start på 1920-talet. Otto Alneberg, Västerbo i Ockelbo, tidigare verksam som lantbrukare, överlämnade sina dagböcker – den första förd redan 1937 och den yngsta 1970. I leveransen ingick även bondedagböcker efter Pär Jonsson, Västerbo, vilka nedtecknats under åren 1901-1917 och 1930-1931. Utöver detta ingick arkiven efter MHF i Ockelbo, Blåbandsföreningarna i Ockelbo, Västerbo och Åmot samt Nykterhetsförbundet i Ockelbo.

Arkivet efter Jakob Jakobssons handel AB, Ovanåker, förmedlades via Alfta sockens hembygdsförening och omfattar åren ca 1850 – 1950. Svenska Durspelsföreningen, som är en riksorganisation med start 1990-03-01, har deponerat sina handlingar samt ingått som medlem. En släkting efter Backans i Östra Höle, Rengsjö, har ingått som medlem och deponerat det gamla gårdsarkivet (1775-1940). Den framgångsrika organisationen Ung Företagsamhet Gävleborg som bildades 1992 har kompletterat sina tidigare arkivleveranser. Centern i Söder-

hamn har levererat handlingar från flera organisationsbildningar och orter som genom sin bredd kan ge en utförlig bild av rörelsens utveckling i området. På idrottssidan har både Ångebo idrottsklubb, bildad 1942, och Järvsö idrottsförening, med start 1915, deponerat sina arkiv.

Utökad service gentemot våra medlemmar genomfördes som ett projekt under namn Hämta arkiv. Samtliga medlemmar erbjöds möjligheten att vid ett specifikt datum kunna lämna sina leveranser inom resp hemkommun. En service och ökad närvaro i länet som flera tog vara på.

Ordnings- och förteckningsarbete

Ordnings- och förteckningsarbetet utgör en del av kärnverksamhet och måste fortgå kontinuerligt och med hög kvalitet. 56 nya arkiv har förtecknats, 71 arkiv har kompletterats och 9 äldre arkiv har reviderats. Vid årets slut uppgick antalet ordnade volymer till 37 105, vilket är en ökning om 453 volymer.

Gårdsarkivet efter Ol-Jöns Gammelgård nr 6, Norrberg i Ovansjö innehåller handlingar från åren 1802-1974 och utgör det äldsta material som ordnats. Till kategorin äldre arkiv hör även Gefle stads samt Valbo och Hille socknars hushållsgille, grundat 1857 och med handlingar från åren 1883-1932.

Arkivet efter AB Ansgarius Fahlstedts Byggnadsfirma omfattar 1910-tal till ca 2000 med särskild tonvikt på tiden kring miljonprogrammet. Mellan 1949 och 1979 byggde Fahlstedts, i egen regi och som entreprenad, omkring 1 500 bostäder, till stor del radhus, villor och kedjehus. Miljonprogrammet förknippas normalt med allmännyttan och höghusområden. Fahlstedtarkivet ger en kompletterande bild.

Den under de senaste åren genomförda satsningen att från KF i Stockholm till AG (Arkiv Gävleborg), överföra och förteckna länets kooperations historiska arkiv, har under 2013 avslutats. Totalt uppgår mängden arkiv till 123 och med representation i länets samtliga kommuner. De äldsta handlingarna, 1868, återfinns i Högbo handelsaktiebolag och Valbo handelsaktiebolag, medan de yngsta är från 1992 och ingår i Valbo konsumentgille. Arbetet under 2013 omfattade ordnandet av 21 olika organisationer med geografiska hemvisten huvudsakligen i Söderhamn och Ockelbo kommun.

Slutligen kan nämnas det påbörjade arbetet med Pappersindustriarbetareförbundets avd 146, Norrsundet. Stora delar av arkivet är svårt skadat efter branden i Norrsundets Folkets hus, 1976. Verksamheten var i gång under perioden 1926 till 2009, då Stora Enso stängde fabriksportarna.

Övriga samlingar och databaser

Ordande och registrerande av arkivmaterial som fanor, fotografier, affischer samt uppbyggandet av referensbiblioteket fortskrider. Tillgängliggörande är ett av Arkiv Gävleborgs ledord och i arbetet ingår uppbyggande av databaser och digitaliserande av historiskt material.

Affichsamlingen har utökats med 24 separata verk och innehåller nu 2 839 affischer. Biblioteket har tillförts 92 nya titlar och basen uppvisar 10 809 poster (böcker, artiklar och tidskrifter).

Bildregistret har utökats med 213 nya fotografier. Databasen omfattar 20 127 fotografier och så gott som samtliga är digitaliserade. Utöver dessa tillkommer ett antal ej registrerade bildsamlingar, vilka omfattar ytterligare ca 20 000 foton.

Företagsregistret har information om 1 620 olika företag. Arkivbildarregistret som dokumenterar förenings-, gårds- och byarkiv samt personarkiv, såväl upphörda som levande, innehöll vid årsskiftet information om 17 364 organisationer.

Forskare och stipendium

Arkivet har besökts av 129 forskare vid 245 tillfällen. 1 136 volymer har tagits fram till forskarsalen. *Se även under rubriken Arkivpedagogiskt arbete.* Fjärrlånestatistiken uppvisar 13 lån om 19 volymer. Totalt har arkivet besökts av 1 450 personer. Ett stort antal forskarförfrågningar via mail och telefon har besvarats.

Arkiv Gävleborgs stipendium vid Högskolan i Gävle, vilket instiftades 2009, har tilldelats Anna Lövgren och Katarina Thyrestam för deras arbete, *Gävlekvinnor minns Tjernobyli*, Medie- och kommunikationsvetenskap, 15 poäng. Prissumman uppgår till 10 000 kr.

Bland skrifter och artiklar som producerats under året kan nämnas *Hungerkravallerna i Sverige 1917 med fokus på Gävle*, C-uppsats av Per Olof Nordström, *Gävle arbetares konsumtionsförening – en studie av en konsumentkooperations tidiga verksamhetsår 1898-1909*, C-uppsats av Jonas Lindberg, *Norrsundets expansiva år – ett samhälle blir till* av Olov Thunman, *Som ett ensamt träd i stormen – Amerikabrev berättar*, av Lars Nylander och *Gårdagens yrke idag – en skildring i ord och bild*, författad av Birgitta Sedwall, Lars Lindahl och Mats Sundin. Till Näringslivsarkivens förenings (NAF) hemsida har vi bidragit med material om *Gävle stuveri AB 1911-2010*.

Kursverksamhet

2011 startade AG kurser i grundläggande arkivkunskap där syftet har varit att förankra arkivtänkandet ute i föreningslivet och att göra medlemmarna delaktiga i sin egen historieskrivning samt att öka närvaron ute i länet.

Hälsingemedlemmarna och övriga föreningar i Gävle och Bollnäs, erbjöds samma möjlighet påföljande år. Innevarande år har grundkursen arrangerats vid tio tillfällen, nu för både medlemmar och icke medlemmar. Följande kommuner har besökts under året: Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Sandviken och Söderhamn. Mottagandet från föreningslivet har varit positivt och manar till fortsättning.

Hemsidan och medlemsbladet

Arkivets medlemsblad *arkivXet* har utkommit med tre nummer. Verksamhetsberättelsen utgjorde det första numret. Det andra innehöll en presentation av arkivets satsning på att digitalisera affischsamlingen. Vidare uppmärksammades att det gått 75 år sedan ishockeyn introducerades i länet. Ett temanummer sammanställdes kring *Världshistorien sedd genom Gävleborgarnas ögon*. Med start i Unionsupplösningen 1905, via Esperantisten i Yttermyra, vidare till missionärerna Fredrik och Elisabeth Karlströms kamp i Kina åren 1936-1940 och avslutningsvis en artikel om iraniern Mahyar Beigins väg från revolutionernas Iran 1989 till dagens Sandviken. I redaktionen har Lisa Engström, Barbro Eriksson, Agnetha Nellfors och Barbro Sollbe ingått.

Hemsidan (www.arkivgavleborg.se) har haft 4 000 unika besök och bloggen 6 259 sidvisningar.

Arkivpedagogiskt arbete

Det pedagogiska arbetet gavs, genom ökat landstingsbidrag, en god grund att starta ett utvecklingsarbete och under andra halvåret förstärktes personalgruppen med en gymnasielärare, vilket innebar att de arkivpedagogiska resurserna uppgick till ca 1,5 tjänster.

Med utgångspunkt i gymnasieskolans kursmål, arkivets historiska källor och pedagogiska möjligheter, granskades Skolverkets nya styrdokument för ämnena historia, samhällskunskap och religion. Här konstaterades att beröringspunkterna är många och tydligt formulerat i styrdokumentet, framförallt när det gäller behovet av att använda originalkällor i undervisningen. I informationsarbetet prioriterades Hälsingekommunerna, då ett av målen var att överbrygga de svårigheter som de geografiska avstånden kan ge. Besök gjordes hos läroverk i Söderhamn, Edsbyn, Ljusdal och Bollnäs. Senare under hösten arrangerades fortbildningsdagar på arkivet och i dessa deltog lärare från Edsbyn, Ljusdal och Hudiksvall. Arbetet har även lett till att nya kontakter skapats mellan länet gymnasie- och folkhögskolor, även om alla ännu inte resulterat i direkta besök.

Banken av forskningsuppgifter, med bas i det geografiska närområdet, har utvidgats med 24 nya frågeställ-

ningar. Utöver vanliga studiebesök har 19 grupper deltagit i arkivlektioner och 6 i temavisningar. Totalt har 326 skolelever besökt arkivet.

Intresset för att komma på studiebesök på AG har varit stort, vilket är glädjande med tanke på de stora geografiska avstånden. Man upplever:

- att tillgången till originalkällor på hemmaplan saknas
- att digitalt arbetsmaterial som kan användas direkt i undervisningen efterfrågas och uppskattas att temavisningar om andra världskriget efterfrågas, med fokus på upptakt, efterspel och den politiska situationen
- att ett bra källkritiskt lektionsmaterial digitalt efterfrågas
- att lokalhistoriska exempel på olika samhällsfenomen önskas

Utvecklingsarbetet som startat visar på stor potential.

Religionsprojekt Frihet och tvång

AG har ett fantastiskt bestånd av arkiv efter frikyrkoför-samlingar och intentionen har varit att lyfta denna historia. Målgrupper har varit gymnasieskolan samt religionsvetenskapen vid högskolan i Gävle. Vi vill få väckelsehistorien att vara angelägen idag, inte bara som en historisk företeelse utan som ett avstamp, när man diskuterar frågor som religiös frihet, religiöst tvång, etik och moral och varför människor är troende.

Grundtankarna kring vilka aspekter av historien som vi ska fokusera på har formats i samarbete med en religionslärare på Polhemgymnasiet i Gävle. Vi har också utgått från kursplanen i religionskunskap på gymnasiet. Några exempel ur kursplanen för religionskunskap är att undervisningen ska beröra religionens relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet. Individens och gruppernas identitetsskapande och etiska föreställningar och människosyn i religiösa sammanhang är också centralt. Det har varit viktigt med kopplingen till dagens religionsfrågor. Därför har vi inte betraktat väckelsens framväxt som främst en historisk företeelse utan mer som ett medel att reflektera över religions- och livsåskådningsfrågor

En stor del av det arkivmaterial som tagits fram i projektet har integrerats i den digitala lärresursen Folk i rörelse (www.folkirorrelse.se) som fokuserar på demokratiaspekten av folkrörelsehistorien.

Projektet finansierades genom bidrag från Riksarkivet och egna medel.

Digitaliseringsprojekt – affischer

AG arbetar i riktning mot tillgängliggörande av den historia som förvaltas inom organisationen. 2012 digitaliserades den omfattande fan- och standardsamlingen som

Vid en av världsarvsgårdarna, Gästgivars i Vallsta. Personalresa den 30 augusti. Från vänster: Jörgen Björk, Lisa Engström, Katarina Nordin, Agnetha Nellfors, Camilla Larsson, Stig Agnholm och bakom kameran Barbro Eriksson.

publicerades på hemsidan i en fullt sökbar databas. Ett liknande digitaliseringsprojekt rörande affischsamlingens ca 3 000 verk genomfördes under vårvintern 2013. Målet är att även dessa verk ska bli sökbara i en webbaserad databas. Byggnadsritningar och vissa andra dokument blev också föremål för digitalisering.

Arkivens dag Fika och kika i arkivet

Lördagen den 9 november hölls traditionsenligt Arkivens dag. Under hela dagens bjöds det på guidade visningar i arkivet och likaledes kaffe med hembakat. Anna Sofia Winroth, grundare av Gefle Chokolaterie, föreläste över ämnet *Chokladens historia*. En mindre utställning med kaffetema hade sammanställts och möjlighet gavs att delta i den traditionella tipstävlingen.

MAX och ABM-samarbete under året

MAX, museer och arkiv i Gävleborgs län, är ett samarbete mellan Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och

Länsmuseet Gävleborg. De tre institutionerna har ett gemensamt uppdrag från landstinget att vara en resurs för hela Gävleborg och bedriva en verksamhet som är angelägen för människor och samhälle.

Under våren slutfördes en förstudie till ett gemensamt projekt, vilken studerade de kulturarvsberättelser som präglar vårt län och som har definierat vårt område. 4-5 mars anordnades inom förstudiens ram ett seminarium i Orbaden där våra arkivarier fick möjlighet att diskutera med två forskare inom ämnesområdet hur kulturarv konstrueras.

Förstudien syftade också till att fortsätta de tre institutionernas fördjupade samarbete genom ökad kunskap och goda relationer. Under våren besökte arkivets personal Hälsinglands museum tillsammans med läns museets personal. Hälsinglands museums personal gjorde motsvarande besök hos oss och läns museet. Vid samma tillfälle föreläste etnologiprofessorn Owe Ronström om de intervjuer han gjort inom förstudien.

Förstudien mynnade ut i en ansökan till Kulturrådet som beviljade 300 000 kr för projektet "Vem äger berättelserna". Under hösten beviljade landstingets TRU-nämnd ytterligare 300 000 kr till projektet, som i sin första fas planeras pågå till augusti 2014. Projektet startades upp under hösten 2013 under handledning av professor Owe Ronström. Syftet är att ompröva de historiska perspektiven och skapa utrymme för en mångfald av berättelser om vår historia och vår samtid.

Institutionernas chefer har träffats vid tre tillfällen under året för att stämma av verksamhetsplaneringen och göra en övergripande verksamhetsplanering inför 2014.

Arkivgruppen, en arbetsgrupp inom MAX-projektet, har tillsatts med representanter för de tre institutionerna. Samtalen har kretsat kring frågor som rör policy, kompetens, resurser och tillgänglighet och målsättningen är att finna goda samarbetsformer för att de gemensamma resurserna ska nyttjas på bästa sätt. Gruppen fortsätter 2014 att verkställa tankarna som framtagits i samarbetsplanen.

ABM-gruppen består av medverkande från Arkiv Gävleborg, Landstingsarkivet, Länsmuseum Gävleborg, Länsbiblioteket Gävleborg, Statsbiblioteket Gefle Vapen, Gävle stadsarkiv, Sveriges järnvägmuseum, Sveriges fängelsemuseum och Lantmäteriet. Gruppen har sammanträtt vid nio tillfällen. För att skapa bättre förutsättningar för samverkansprojektets genomförande, har en ABM-chefsgrupp tillkommit.

Avslutningsord

Ett år har passerat sedan AG involverades i *Ett kulturliv som ger livskraft och skapar sammanhang*, Gävleborg läns kulturplan 2013-2015 och den framtagna Uppdragsöverenskommelsen 2013 (UÖK 2013), upprättad mellan parterna Landstinget Gävleborg och AG. Med facit i hand kan vi uttrycka vår stora tillfredsställelse över de ökade ekonomiska ramar som blev ett resultat av de nya idéerna och som möjliggjorde utvecklingsarbetet inom arkivpedagogiken. Samarbetet med skolan har vidgats och såväl lärare som elever har i större utsträckning än tidigare involverats i arbetet. Förutsättningarna att i möten och samtal med lärare och elever kunna producera ett undervisningsmaterial som har större angelägenhetsgrad och större lokal närhet har förstärkts. När man vill nå ut till länsinvånarna i Gävleborgs län är de geografiska avstånden ett hinder, men här visar den digitala världen på fler och fler möjligheter.

Ett av målen i UÖK 2013 var *ökad närvaro i länet*, ett mål som allt sedan bildandet 1978 varit högt prioriterat. Det gångna året var inget undantag. Föreningslivet erbjöds kursverksamhet inom den egna kommunen och

för medlemmar som hade leveransbehov gavs möjlighet enligt samma modell. Arkivpedagogerna informerade, besökte och mottog besökare från flera av länets kommuner. Inom befintliga ramar kan närvaron i länet knappast öka ytterligare. Satsningen har haft ett pris, den befintliga basverksamheten har inte kunna hålla jämna steg med tidigare års prestationer, vilket konstateras i statistikbilagorna.

Nätverksbyggandet rörande länets näringsliv och i nära samarbete med Mellansvenska handelskammaren, är ytterligare en intressant satsning som kommer att fortsätta och utvecklas under kommande år.

Ett gott arbete har genomförts under 2013 och styrelsen ser positivt på framtiden. Genom samverkan och samarbete samt med förståelse från våra bidragsgivare och inte minst med en engagerad och kunnig personal, tror styrelsen på en fortsatt god utveckling. Ett stort tack riktas till bidragsgivare, medlemmar och till personalen.

Gävle i januari 2014

Barbro Eriksson/Enligt uppdrag

Verksamhetsplan 2014

- Arbeta med utgångspunkt i uppdraget från landstingets TRU-nämnd
- Ordna och förteckna 70 hyllmeter arkivalier
- Fortsatt utveckling av arkivpedagogiken och att särskilt uppmärksamma demokratihistorien under valåret
- Nätverksbyggande och informationsarbete bland länets företagare
- Arbeta i tätare samverkansformer med Hälsinglands museum och Länsmuseum Gävleborg
- Genom närvaro i länet fortsätta arbetet med medlemsvärvning
- Utveckla och finna nya former för kursverksamheten

Ännu ett exempel ur vår affischskatt! Föreningen Mjölpropagandan bildades 1923 med syfte att få svenskarna att dricka mera mjölk och mindre av andra drycker. Citatet är ur en annons från 1934 för föreningen, "Ost på din smörgås tjockt skall du lägga **Mjöljk** ska du dricka därtill! Då får du kraft till att svänga en slägga Och göra vad 17 du vill! - Mjöljk, smör och ost äro de billigaste och för människokroppen nyttigaste animala födoämnen".

Resultaträkning

INTÄKTER	Budget 2013	Bokslut 2013	Budget 2014
Landstingsbidrag	2 976 000	2 976 000,00	3 051 000
Bidrag AMV	600 000	578 258,00	580 000
Bidrag Gävle kommun	300 000	300 000,00	300 000
Bidrag övriga kommuner	210 000	210 279,00	220 000
Medlemsavgifter	420 000	415 785,00	400 000
Projekt/Arkivpedagogik	40 000		
Räntor	70 000	34 334,31	30 000
Övriga intäkter	50 000	26 923,00	30 000
lanspråktagna reservationer		738 014,93	
Summa:	4 666 000	5 279 594,24	4 611 000
Kostnader			
Löner egen stat	1 200 000	1 021 275,00	1 190 000
Löner AMV	755 000	749 931,00	735 000
Lönebikostnader	615 000	615 404,00	615 000
Pensionskostnader	170 000	781 301,93	185 000
Personalvård	30 000	19 378,98	40 000
Lokalhyra	1 150 000	1 142 648,00	1 160 000
Övriga lokalkostnader	60 000	58 942,00	60 000
Inventarier	66 000	40 833,00	50 000
Arkivvård	25 000	4 032,00	25 000
Kontorsmaterial	35 000	23 716,00	35 000
Litteratur	20 000	21 399,00	20 000
Service och underhåll	80 000	47 898,00	80 000
Telefon	25 000	24 608,00	30 000
Porto	25 000	25 290,00	25 000
Resor/traktamenten	40 000	21 886,00	30 000
Kurser/konferenser	20 000	10 103,00	20 000
Information och möten	80 000	131 451,32	80 000
Försäkringar	5 000	4 636,00	5 000
Konsultarvode	25 000	9 588,00	36 000
Projekt/Tillgängliggörande		215 161,00	
Utvecklingsinsatser	200 000	126 408,00	190 000
Projekt/Arkivpedagogik	40 000	133 000,00	
Övriga kostnader		1 112,50	
Avskrivningar			
Finansiella investeringar		-8 953,49	
Årets resultat		40 638,02	
Summa:	4 666 000	5 279 594,24	4 611 000

Balansräkning

Tillgångar	Ing balans	Utg balans
Swedbank	1 218 892,35	888 028,05
Plusgiro	932,49	1 052,49
Fasträntekonto	1 000 000,00	1 000 000,00
Aktier, fonder och andelar	144 045,87	135 184,38
Kundfordringar	540,00	200,00
Interimsfordringar	361 935,00	349 848,81
Skattekonto	532,00	- 92,00
Kassa	243,00	223,00
Summa:	2 727 120,71	2 374 444,73

Skulder		
Leverantörskulder	27 176,00	14 875,00
Interimsskulder	1 200,00	1 400,00
Upplupna arbetsgivaravg och semesterlöner	181 870,00	175 728,00
Upplupen löneskatt på pension	39 200,00	54 368,00
Personalens källskatt	40 859,00	67 060,00
Reservation Projekt/ Inventeringar	55 460,00	55 460,00
Reservation medlemsgåvor	130 160,00	136 160,00
Reservation Kommunala medel	0	16 000,00
Reservation Projekt Arkivpedagogik	40 000,00	0
Reservation Projekt tidsbeg anställn	239 091,00	146 091,00
Pensionsfond	315 368,00	614 943,00
Inventariefond	607 730,15	607 730,15
Trygghetsfond	818 510,07	213 495,07
Eget kapital	222 750,88	230 496,49
Årets resultat	7 745,61	40 638,02
Summa:	2 727 120,71	2 374 444,73

Under 2013 har tidigare reservationer ianspråktagits till belopp om 738 014,93 kronor vilket innebär att beloppet ej belastat 2013 års resultat. Ianspråktaget belopp avser pensionskostnader 605 015 kr och kostnader hänförliga till projekt Arkivpedagogik 133 000 kr.

2013-12-31 Aktiefonderna har värderats till anskaffningsvärdet 144 045,87 kr.

Marknadsvärdet per 2013-12-31 148 766,89 kr.

Revisionsberättelse

till årsmötet för Arkiv Gävleborg, org.nr 885000-7785

Rapport om årsbokslutet

Vi har utfört en revision av årsbokslutet för Arkiv Gävleborg för år 2013.

Styrelsens ansvar för årsbokslutet

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta ett årsbokslut och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättandet av årsbokslutet och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta ett årsbokslut som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsbokslutet på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsbokslutet. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur Arkiv Gävleborg upprättar årsbokslutet i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i Arkiv Gävleborgs interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsbokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsbokslutet i allt väsentligt upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsbokslutet har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för år 2013.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsbokslutet granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i Arkiv Gävleborg för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stadgarna.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Gävle den 25 februari 2014

Rosalie Carlén

Eric Thollin

Pär Månsson
Auktoriserad revisor

Medlemsutvecklingen 2004 - 2013

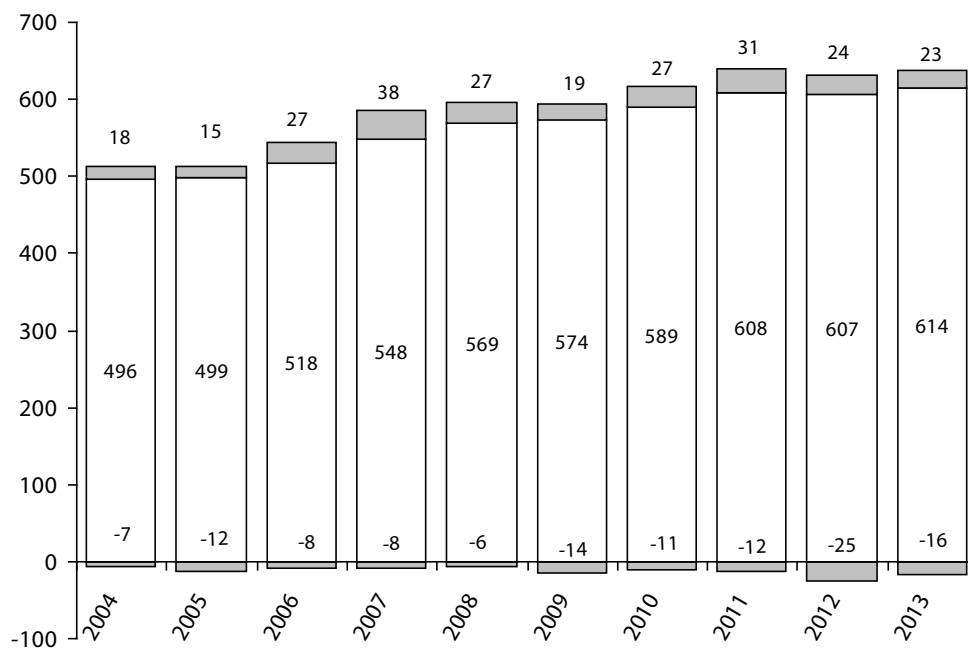

Diagram 1. Diagrammet visar antalet nya och upphörda medlemskap under åren 2004 - 2013. Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 614.

Besöksutvecklingen 2004 - 2013

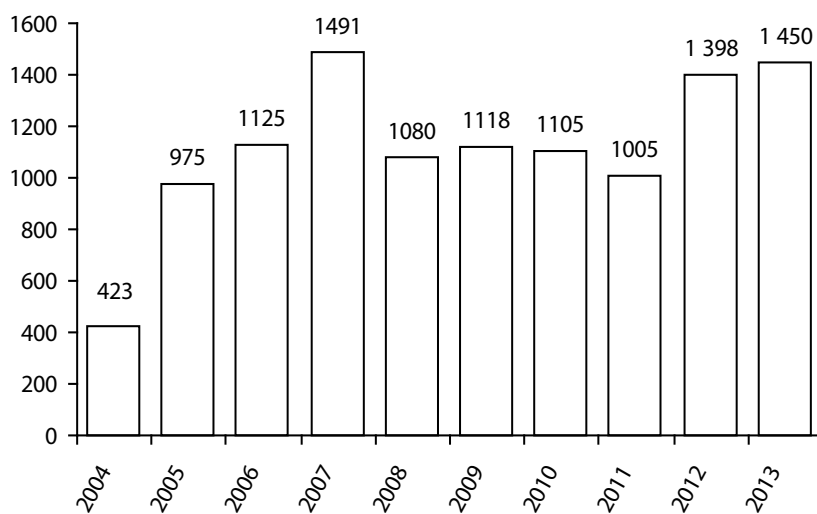

Diagram 2. Diagrammet visar antalet besökare mellan åren 2004 - 2013. 2004/05 hade arkivet begränsat öppethållande, orsakat av flyttningsaktiviteter.

Arkivtillväxten 2004 – 2013

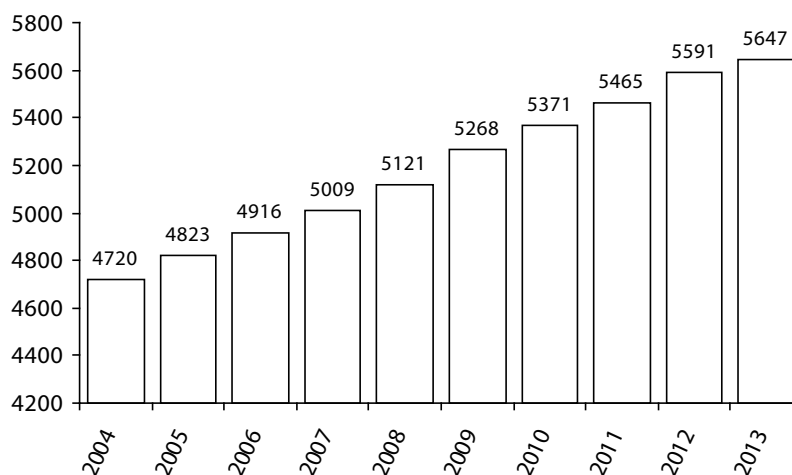

Diagram 3. Diagrammet visar antalet ordnade och förtecknade arkiv vid 2013 års slut. 56 nya arkiv har tillkommit och kompletteringar/revideringar har sammanlagt gjorts till 80 arkiv. Det totala antalet arkiv uppgick vid årsskiftet till 5647.

Volymökning 2004 – 2013

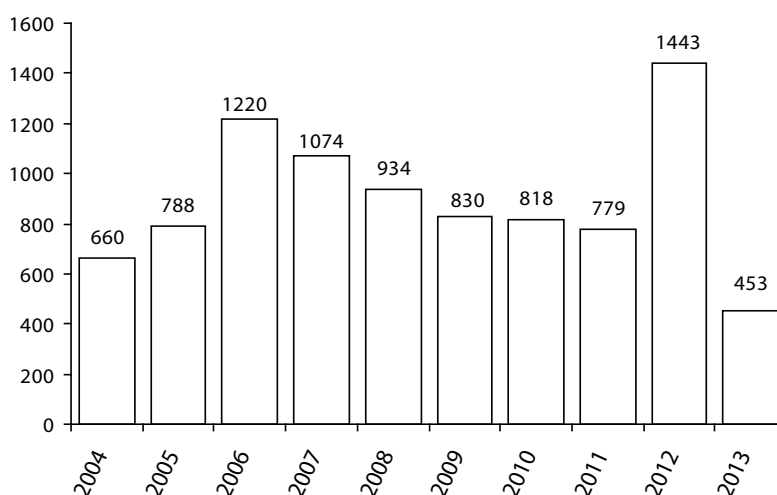

Diagram 4. Diagrammet visar ökningen av antalet ordnade volymer under perioden 2004 - 2013. Årets ökning uppgick till 453 volymer.

Ordnade arkiv 2004 – 2013

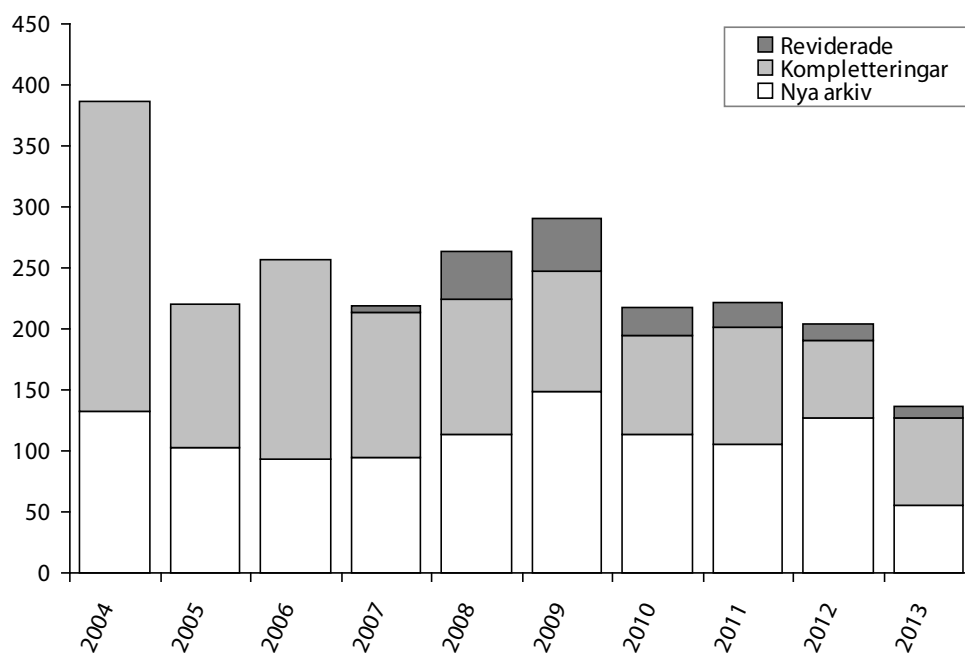

Diagram 5. Diagrammet visar antalet nya arkiv som ordnats och antalet äldre arkiv som kompletterats eller reviderats. 2007 - 2012 har även statistik på reviderade arkiv registrerats.

Arkiv efter kommuntillhörighet 2013

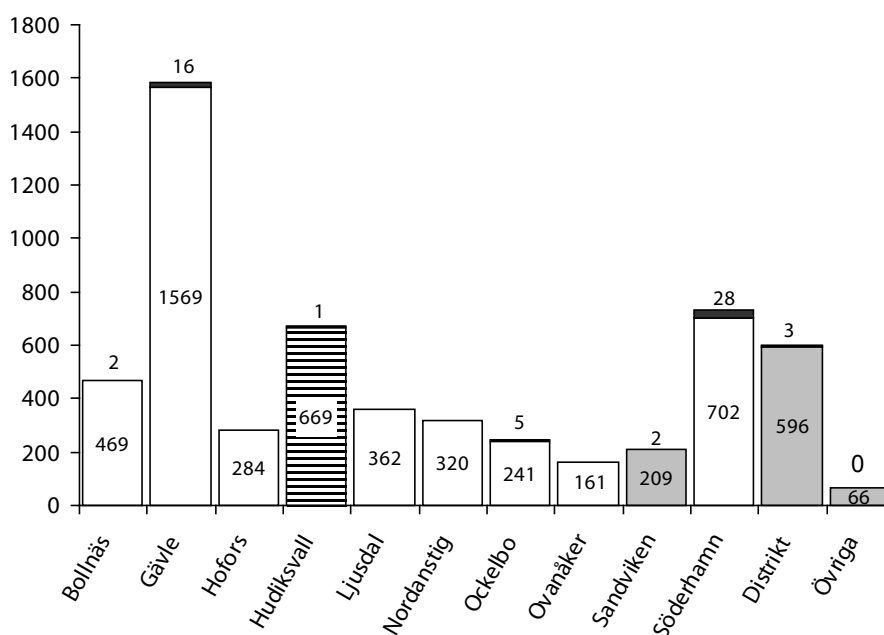

Diagram 6. Diagrammet visar fördelningen av arkiv efter kommuntillhörighet samt årets ökning. Kommuner med vit markering är inventerade och streckad markering är endast delvis inventerad.

Arkiv Gävleborgs årsmöte

24 april 2014 kl 15.00
Högskolan i Gävle, hus 33,
sal 33:203

Utdelning av Arkiv Gävleborgs stipendium

Stipendiaterna Katarina Thyrestam och
Anna Lövgren presenterar sin C-uppsats
om minnet efter Tjernoby!

Årsmötesförhandlingar
Kaffe och smörgås

VÄLKOMMEN!

Länk till karta över campusområdet kommer du att hitta på arkivets hemsida i god tid före mötet!

arkiv gävleborg

Arkivet bevarar och tillgängliggör arkivhandlingar från föreningar, företag och privatpersoner i Gävleborgs län. Vi arbetar också med att dokumentera och stimulera till forskning om länets historia.

Forskarsal och arkiv har öppet vardagar 8.30 - 16.00

Redaktion: Lisa Engström, Barbro Eriksson, Agnetha Nellfors och Barbro Sollbe

Arkiv Gävleborg
Fältskärsleden 10, 802 80 Gävle
(gamla postterminalen)
tel 026 - 10 88 70
e-post: arkivet@arkivgavleborg.se
hemsida: www.arkivgavleborg.se